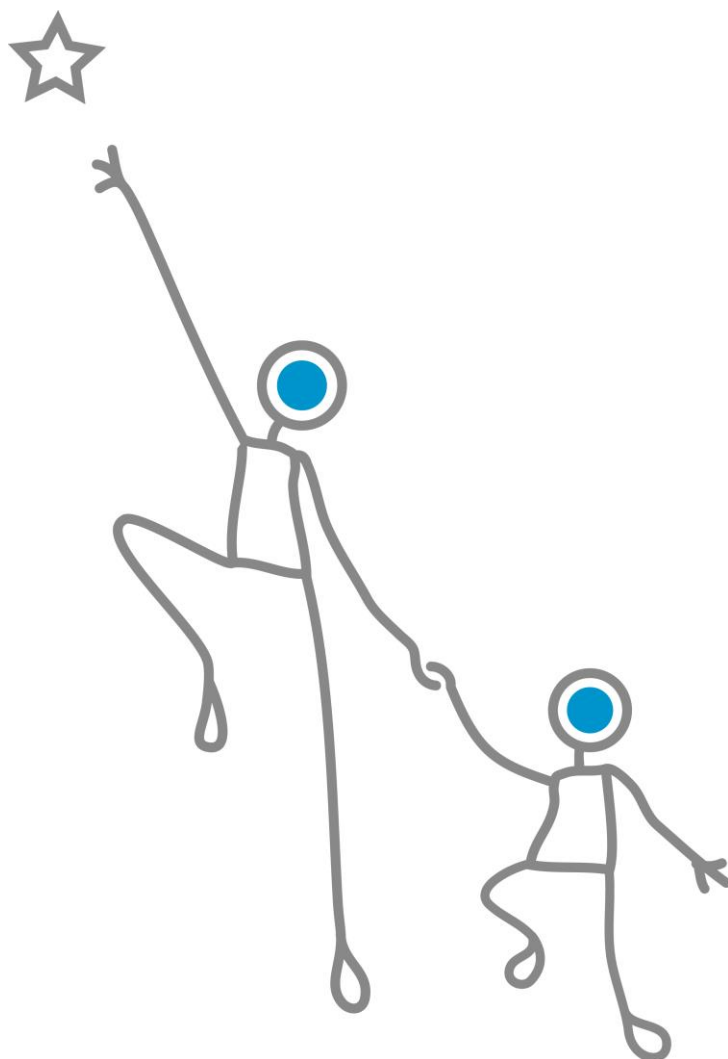

FRIVILLIGMELDING

Lenvik KOMMUNE

2015

Sammen skaper vi tiltak og trivsel.

Innhold

Innledning.....	1
Satsing nasjonalt.....	2
Organisering av arbeidet i Lenvik.....	3
Verdigrunnlag.....	3
Den frivillige sektor i Lenvik kommune	3
1. Idrettslag.....	4
2. Friluftsliv	5
3. Sang, musikk og dans	5
4. Sosiale og humanitære organisasjoner	5
5. Religiøse lag og organisasjoner, kirke- og livssynsorganisasjoner	6
6. Grendeutvalg	6
7. Bygdelag og samfunnshus.....	6
8. Ungdomsklubber/4-H klubber/speiderklubber	6
9. Båtforeninger, skytterlag, og øvrige	6
Den frivillige sektors betydning.....	7
Resultat og motivasjon.....	7
Frivillig sektor.....	7
Økonomiske tilskudd	8
Kulturmidler	8
Inkludering i idrettslag	9
Tilskudd fra andre	9
Fylkeskommunale tilskudd.....	10
Frivilligsentralen	10
Handlingsplanen	10

Innledning

Målsetningen med denne meldingen er å synliggjøre:

- Betydninga av den frivillige innsatsen i Lenvik.
- Hva kommunen i dag gjør og kan gjøre for å legge forholda bedre til rette for frivillig innsats for å styrke tilhørigheten, engasjementet og fellesskapet i Lenvik.

Gjennom samhandling med innbyggerne/frivillige, skal vi i fellesskap bidra til at Lenvik kommune i enda sterkere grad blir et attraktivt og livskraftig lokalsamfunn der folkehelse, kultur, idrett og friluftsliv står sentralt.

I Lenvik kommune er det per januar 2014 registrert 11557 innbyggere. Det er registrert ca. 200 frivillige lag og foreninger, og i løpet av et år blir det utført frivillig arbeid som tilsvarer ca. 500 årsverk (SSB sine beregninger). Mange av de frivillige regner man med er medlemmer av flere lag. Kommunen har et mangfold av aktivitetstilbud for både barn, unge og voksne.

Lenvik kommune har et rikt og mangfoldig kulturliv, varierte idrettstilbud og gode muligheter for friluftsliv. For Lenvik som attraktiv kommune er kultur og kulturdeltakelse viktig for opplevelse, fellesskap og kilde til kunnskap. Den høye graden av deltagelse innen idretts- og friluftslivsaktiviteter gir en unik plattform for samarbeid, integrering og aksept. Dette bidrar samlet, i stor grad til et positivt omdømme av kommunen. Det offentlige skal legge til rette for gode, varierte og tilrettelagte tilbud innen kultur, idrett og friluftsliv.

Lenvik kommune har et bredt spekter av ildsjeler med et sterkt sosialt engasjement for aktiviteter for barn, unge og eldre. De sosiale og kulturelle møtestedene som skapes gjennom denne aktiviteten er viktige brobyggere mellom innbyggerne, offentlig sektor og det private næringsliv. Det er derfor særdeles viktig å ta vare på alle våre frivillige ved å sikre gode rammevilkår for frivilligheten.

Frivillighet skaper aktivitet, engasjement, tilhørighet, opplevelser og mestring. Selv om aktivitet er det primære, fører aktiviteten også til mange andre samfunnsnyttige ringvirkninger. Alle som bidrar er med på å skape gode oppvekstvilkår, aktivitet i nærmiljøet, bygge barn og unges sosiale nettverk og forme morgendagens mennesker. Frivillighetens bidrag lokalt kan være spiren som fører til at vi får fram utøvere i verdensklasse.

Tilbudene er direkte forebyggende arbeid på mange områder. Frivilligheten er en betydelig «arbeidsplass» i kommunen. Lenvik hadde vært fattig uten frivilligheten.

Satsing nasjonalt

Regjeringa la i St.meld. nr.39(2006/2007)Frivillighetforalle fram en bred gjennomgang av forholdet mellom staten og frivillig sektor, samt forslag til en ny og helhetlig frivillighetspolitikk. Regjeringen vil sikre en slik helhetlig frivillighetspolitikk gjennom å:

- Sikre frivillighetens uavhengighet og mangfold
- Legge til rette for at alle kan delta i frivillig arbeid.
- Sørge for bedre vilkår for frivillig virke lokalt
- Øke kunnskapen og oppmerksomheten om frivillighetens rolle og betydning i samfunnet.
- Samordne og utvikle statlig frivillighetspolitikk.

Frivillighetspolitikken skal bidra til å tydeliggjøre frivillig sektor som en selvstendig sektor i samfunnet. Regjeringa understreker betydningen av at sektoren har en betydelig grad av egenfinansiering slik at frivilligheten kan utvikle seg på egne vilkår, styrt av frivilligheten selv.

Regjeringen ser frivillig sektor som en grunnpilar i demokrati og velferdssamfunn, og det er et hovedmål å stimulere til økt deltaking og engasjement, særlig fra grupper som i dag faller utenfor det frivillige organisasjonslivet.

Verdiskapinga i ideelle og frivillige organisasjoner er på landsbasis beregnet til å være 101 milliarder kroner i 2010. Dette tilsvarer om lag 20 000 kroner per innbygger.

Per 01.01.2014 var det 5 109 056 innbyggere i Norge.

Av dette tilsvarer den frivillige arbeidsinnsatsen i Norge ca. 115 000 årsverk hvor 48 % av befolkningen (over 16 år) bidrar med frivillig arbeid årlig. Dette er delt førsteplass i verden med Sverige.

Over halvparten av det frivillige arbeidet legges ned i kultur- og fritidsorganisasjoner, inkludert idrett. Det finnes over 80 000 lag og foreninger i Norge.

Over 40 000 av foreningene havner innenfor kategorien «kultur og fritid» For eks. idrettslag, musikkorps og turistforeninger.

Økonomien i frivillig sektor, inkludert det frivillige arbeidet utgjør omtrent 4 % av Norges BNP.

Organisering av arbeidet i Lenvik

Lenvik kommunestyre vedtok i sak 113/13 følgende:

«Lenvik kommunestyre ber rådmannen iverksette utarbeidelse av frivilligmeldingen i tråd med forslått oppbygging, ressursbruk samt foreslått arbeidsgruppe og styringsgruppe»

Styringsgruppa har bestått av:

- Representant for virksomheten Plan og utvikling Asle Bogen
- Kommunalsjef for helse og omsorg Helen Marie Henriksen
- Repr. for oppvekstsektoren i Lenvik Marita Eidissen
- Virksomhetsleder for kultur og idrett, Cato Simonsen
- Politisk representant, Tor Aune

Arbeidsgruppa har bestått av:

- Idretts- og kulturkonsulent – Haavar Sandnes
- Folkehelsekoordinator – Karoline Sandberg
- Daglig leder Lenvik idrettsråd – Brynjulf Edvardsen
- Leder Lenvik frivilligsentral – Tommy Myklebust
- Leder Røde kors Lenvik – Stein Resvoll
- BL Lunheim – Rannveig Lorentsen
- Lenvik menighet – Kjellrun Skoglund

Verdigrunnlag

For at kommunens innbyggere skal kunne leve det gode liv i kommunen er det ikke nok med godt bosted og arbeid. Det er og viktig at en trives der en bor og at en føler identitet til lokalsamfunnet. Trivsel og samhold er grunnleggende egenskaper i et livskraftig lokalsamfunn.

Lenvik har flere ressurser som kan brukes i identitetsbygging og trivselstiltak:

- naturkvaliteter
- kulturliv
- idretts- lag og organisasjonsarbeid

Den frivillige sektor i Lenvik kommune

Det er rundt 200 lag og foreninger innen de ulike kategorier i Lenvik. Det er mange personer som står på for at de forskjellige lagene og foreningene skal kunne klare å drive på et akseptabelt nivå. Den frivillige innsatsen i kommunen kan stipuleres til ca.

500 årsverk.

Bare innenfor idretten er det ca. 200 årsverk som gjør en samlet jobb til en verdi av 60 mill.

Frivilligheten består av mange ulike sammensetninger. Det er derfor nødvendig å legge noen prinsipielle avgrensninger til grunn. Oversikten over lag og foreninger tar som hovedsak utgangspunkt i at de skal være dannet på demokratisk grunnlag, med valgt styre, og være registrert med eget organisasjonsnummer i Brønnøysundregistrene. Det er ikke tatt med undergrupper i lag/foreninger, foreninger med tilsnitt av politisk virksomhet og lekeparker i kommunen. Andre foreninger som ikke er tatt med er: velforeninger, foreldrenes arbeidsutvalg, og veiforeninger.

Oversikten kan være mangelfull, men vil være åpen for komplettering kontinuerlig.

Vi grupperer de lokale lagene og foreningene slik:

1. Idrett
2. Friluftsliv
3. Sang - og musikk
4. Sosiale og humanitære organisasjoner
5. Religiøse lag og organisasjoner, kirke- og livssynsorganisasjoner
6. Grendeutvalg
7. Bygdelag
8. Ungdomsklubber/4-H klubber/Speiderklubber
9. Båtforeninger, skytterlag og øvrige

1. Idrettslag

Idrettslivet er stort og mangfoldig i Lenvik kommune. Det finnes et tilbud for både barn, ungdom og voksne. Per jan.2015 er det registrert 35 idrettslag i kommunen, Disse er: Botnhamn UIL, Dans Finnsnes, Danseklubben aktiv Finnsnes, Finnsnes bowlingklubb, Finnsnes IL Alliance, Finnsnes IL fotball, Finnsnes IL turn, Finnsnes karateklubb, Finnsnes pistolklubb, Finnsnes skiklubb, Finnsnes volleyballklubb, Fjordgård IL, FK Senja, Gibostad IF, Gisund dykkerklubb, Gluntan fotballklubb, Husøy IL, IL Framsyn, Kårvikhamn allidrett, Kårvikhamn IL, Lenvik håndballklubb, Lysnes IL, Neptun IL, NMK Midt-Troms, Orienteringsklubben Silsand, IL Pioner fotball, IL Pioner friidrett, IL Pioner ski, Senja Cykleklubb, Senja innebandyklubb, Senja modellflyklubb, Senja seilforening, Senja ski, Senja Turn, Finnsnes svømmeklubb og Vårsol IL.

2. Friluftsliv

Lenvik kommune har et variert og mangfold av muligheter innen friluftsliv. Lag og foreninger utover hele kommunen gjør en prisverdig innsats med å etablere enheter og merke stier med sosiale knutepunkt, alt dette er noe allmennheten benytter seg av. Det er flere steder det er lagt til rette for å utøve friluftsliv. Sørvika, Lavvoen og skileikanlegget i Finnfjordmarka, Storvannet på Silsand, nærmiljøanleggene i Folkeparken og Sandviklia, Varden/Kistefjell, og Revet ved Lysvannet. I tillegg kjøres det skiløyper i stort sett hele kommunen: Botnhamn, Lysnes, Gibostad, Kvannås, Midnattsli, Grasmyr, Vågan, Kårvikhamn, Grønnjord og Rossfjord/Tårnvatnet.

Kultur og idrett samarbeider med frivillige lag/foreninger, engasjerte enkelt personer og Troms og Finnmark bedriftsidrettskrets om turkampanjen Ti på Topp i Lenvik.

Tiltaket har bidratt til at mange flere har tatt i bruk de turmulighetene som finnes i kommunen. I oppslutning og i omfang er dette et av tidenes mest populære tiltak som har engasjert mange og bidratt til bedre folkehelse. Det er gjennom hele sesongen ca. 50 involverte personer som bruker mye av sin dugnadstid på å gjøre Ti på Topp mulig.

Det er imidlertid et behov for en del tilretteleggingstiltak for at enda flere kan utøve friluftslivet, som gir unike opplevelser og fremmer folkehelsen. Dette gjelder særlig universell utforming og merking.

Innenfor friluftsliv finner vi klubber som:

Senja Turlag, Indre senja jeger- og fiskeforening,

3. Sang, musikk og dans

Sang og musikklivet i Lenvik består av mange kor og korps.

Innenfor korps finner vi: Finnsnes skolemusikkorps, Silsand skolekorps, Gibostad musikkforening og Bjorelvnes musikkforening.

Når det gjelder kor har vi: Rossfjord blandakor, Unge røster, Gisundkoret, Privilegium gospel, sangkoret Steinrøysa, kor Tøfft, Finnsnes kantori, Seniorkoret, Finnsnes korforening, Finnsnes kirkes barnekor, I tillegg finnes det mange band og soloaktører.

Gisund leikaring, Senja swingklubb, Finnsnes dans og musikkteater.

4. Sosiale og humanitære organisasjoner

Under denne kategorien av lag og foreninger hører sanitetsforeninger, helselag, kvinnenettverk og andre humanitære lag/foreninger.

Astria kvinnenettverk, Finnsnes & Omegn Røde Kors, Norsk folkehjelp, Lions Club Finnsnes, Finnsnes somaliske kvinneklubb, Lions Club Gibostad, Grasmyr sanitetsforening, Gibostad sanitetsforening, Aglapsvik sanitetsforening, Finnsnes husflidslag, Gibostad og omegn husflidslag, Lenvik historielag, Finnsnes og omegn pensjonistforening, Aspelund og omegn pensjonistforening, Flerkulturelt forum Lenvik, Husøy pensjonistforening, Lysnes pensjonistforening, diabetesforbundet i Lenvik og Senja, Mental helse Lenvik, Finnsnes og omegn, Revmatikerforening, LUPE, NFU Senja lokallag og LHL Finnsnes og omegn

5. Religiøse lag og organisasjoner, kirke- og livssynsorganisasjoner

Lenvik menighet, Finnsnes kirkegårdsforening, Metodistkirken, Norsk Luthersk misjonssamband, Normisjonen, Finnsnes muslim community og Frelsesarmeen

6. Grendeutvalg

Husøy, Botnhamn, Fjordgård, Lysnes, Gibostad og omegn, Grasmyr, Aspelund, Trollvik/Leiknes, Vågan/Nordre/søndre laksfjord, Rossfjord, Kårvikhamn og Kvannås/Grasmyrskogen og Kvannli.

7. Bygdelag og samfunnshus

Langnes og Rokstad, Høstblikk/Stønnesbotn, Midnattsliv/Kvannli, Samfunnslaget TRIO/Årnes, BL Lunheim/Sørvika, Husøy samfunnshus, Kvannås og omegn, IL Framsyn/Rossfjord, UL Nordfløy/Sultindvik, Tennskjær/Gjøvik, UL Liv/Lysnes, UL Fremskritt, Botnhamn UIL, Tårnelv, UL Nybrott, UL Fjellheim/Fjordgård, UL Vårliv/Vågan, Bjorelvnes, Grønjord og Grasmyr. Gibostad samfunnshus

8. Ungdomsklubber/4-H klubber/speiderklubber

Casino ungdomsklubb Husøy og Rossfjord ungdomsklubb, Solskinn 4-H (Silsand), Finnsnesspeideran.

9. Båtforeninger, skytterlag, og øvrige

Gibostad båtforening, Gisund båtforening, Bjorelvnes båtforening, Olderhamna båthavn, Finnsnes og omegn båtforening, Kårvikhamn båtforening, Lysnes båtforening, Husøy båtforening, Silsand småbåtforening, Botnhamn sjark & småbåtforening, Gisund kystlag, Falken skytterlag, Gisund skytterlag, Lenvik sjakkklubb.

Den frivillige sektors betydning

Den egenverdien som fritids-, kultur- og idrettsaktiviteter representerer, tjener i seg selv mange formål. For det første gir et mangfoldig organisasjonsliv den enkelte valgfrihet og mulighet til å søke sitt gode liv. Deltakelse i organisasjonsliv oppleves som svært meningsfullt for mange. For det andre bidrar fysisk aktivitet og idrett til en bedre folkehelse.

Frivillige organisasjoner er viktige samfunnsaktører i Lenvik kommune. Frivillig sektor møter mennesker og deres behov på andre måter enn det offentlige og et aktivt samspill mellom frivillig og offentlig sektor er et viktig bidrag for å sikre velferd, utvikle gode lokalsamfunn og opprettholde et godt tjenestetilbud.

- Frivillige lag og foreninger er bærere og formidlere av verdier og kultur, de skaper identitet og fellesskap mellom mennesker i lokalmiljøet.
- Frivillig innsats og deltakelse gir grunnlag for personlig utfoldelse og sosial kontakt som beriker den enkelte og tilfører samfunnet viktige bidrag.
- Ovenfor innbyggerne bidrar frivillig sektor med et stort variert tilbud om fritidsaktiviteter kurs og opplæring. I tillegg fungerer også frivilligheten som sosialt Sikkerhetsnett og gir mange opplevelse av mestring, trygghet, og tilhørighet.

Resultat og motivasjon

Det er flere årsaker til at folk bidrar med frivillig innsats. Motivasjonen for å yte en frivillig innsats kan både være at de har tro på at det de gjør er viktig, et ønske om å nytte sin erfaring eller kompetanse, for å treffe eller hjelpe andre, fordi egne barn deltar eller fordi de føler en plikt. For andre igjen kan årsaken være at en ser nytteverdien og at nærmiljøet får en oppblomstring, sterkere tilhørighet og bedre vilkår for de som bor her.

Dugnadsånden har vært en svært viktig faktor for å få til et godt kulturliv i kommunen.

Frivillig sektor

Den viktigste motivasjonsfaktoren for å yte frivillig innsats i lag og foreninger og som enkeltperson synes å være at de som deltar har tro på at det de gjør er viktig. Dette gjelder spesielt innenfor aktiviteter som barn og ungdom deltar i. Det å gi barn og ungdom et sunt tilbud er forebyggende og viktig. For de sosiale og humanitære

organisasjonene er det å hjelpe andre og en særs viktig motivasjonsfaktor. Og ikke minst det å treffe og bli kjent med andre er også motiverende fordi det sosiale miljøet gir de noe tilbake.

Økonomiske tilskudd

Kulturmidler

Lenvik kommune deler årlig ut ca. 2,1 mill i økonomiske tilskudd til lag og foreninger. Deler av midlene fordeles som kulturmidler, driftsmidler til lag og foreninger innen kunst, kultur, løypemerking, idrett og ungdomsrettede aktiviteter. Det ytes driftsmidler til idrettshaller og kommunal finansiering ved nybygg/rehabilitering av idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og kulturbygg. I tillegg gis det økonomisk bistand til drift av friluftsområder.

I 2014 ble det foretatt følgende fordeling av midlene:

Aktivitet	Tildeling
Kulturmidler – Idrett	170 000
Kulturmidler – Drift idrettsanlegg	150 000
Kulturmidler – Sang og musikk	100 000
Kulturmidler – Diverse	20 000
Kulturmidler – Lekeplasser	20 000
Kulturmidler – Refusjon strømgifter	20 000
Kulturmidler – Refusjon kurs/opplæring	20 000
Spillemidler – kommunal anleggsandel kulturbygg	113 000
Spillemidler – kommunal anleggsandel	550 000
Driftstøtte idrettshaller	555 000
Driftstøtte ungdomsklubber	30 000
Drift friluftsområder	45 000
Driftstilskudd Lenvik idrettsråd	267 000
Støtte til løypemerking, tilrettelegging	40 000

Sum	2 095 000
------------	------------------

I januar 2015 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Lenvik kommune og Lenvik idrettsråd. Denne avtalen er med på å styrke samarbeidet mellom LK og lag og foreninger tilsluttet Lenvik idrettsråd. Noen av de avtalene som allerede ligger til grunn i dette samarbeidet er en driftsstøtte til Lenvik idrettsråd pålydende kr 267 000 der kr 100 000 går til klubbtiltak og kr 50 000 til aktivitet og mestring. Resterende går til idrettsrådet for å administrere tiltakene nevnt ovenfor.

Inkludering i idrettslag

Gjennom Inkludering i idrettslag er kommunen sammen med Lenvik idrettsråd med på å gi et aktivitetstilbud for barn og unge (6-19år) som ikke deltar i organisert aktivitet. Det gjøres på to måter:

- Aktivitet og mestring, som er et tverrsektorielt samarbeid mellom skole, barnevern, politi, mottakssenter og idrett for elever i ungdomsskolen. 12 personer møtes 1 gang i uken og har ulike aktiviteter.
- Klubbtiltak er et tiltak hvor idrettslag kan søke midler for å arrangere aktiviteter for barn og unge som ikke deltar i organisert aktivitet. Disse arrangementene er åpne for alle

Tilskudd fra andre

For lag og foreninger er det mange steder å søke om tilskudd. Det finnes en rekke tilskuddsordninger fra offentlige og private ordninger. I henhold til www.tilskuddsportalen.no er det for tiden rundt 1500 ulike tilskuddsordninger. Det vil ikke være mulig å liste alle opp i denne frivilligmeldingen, her er en oversikt over noen:

- Sparebank 1NN – Gavefond.
- Frifond, barn og ungdom
- Gildefondet, til idrett og kultur
- Gjensidigefondet
- IF Skadeforsikring
- Fokus engasjement
- Sparebankstiftelsen DNB Nor
- Idrett.no (oppstartsstøtte idrettskoler)

Fylkeskommunale tilskudd:

(oppdatert 22.01.2015)

Her er flere tilskudd å søke på, blant annet:

- Tilskudd til friluftsliv frist 15.januar
  - Skilting og merking av turløyper
  - Fysisk tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet
  - Friluftslivsaktiviteter
  - Tiltak i statlig sikra friluftslivsområder
  - Tiltak til sikring av friluftsområder
- Redningsplanken- tilskudd til istandsetting av verneverdige bygninger
- Tilskudd samiske kulturorganisasjoner – frist 1.april
- Spillemidler til kulturbygg
- Frivillighetsprisen – frist 5.sept
- Spillemidler idrettsanlegg/nærmiljøanlegg – frist 1.oktober (til kommunen)
- Kunstnerstipend – frist 15.oktober
- Idrettsstipend – frist 30.oktober
- Tilskudd festivaler og kulturdager – frist 15.desember
- Tilskudd til livssynsnøytrale seremonirom – frist 15.desember

For videre informasjon angående støtteordninger ta kontakt med kultur og idrett.

Frivilligsentralen

Frivilligsentralene er lokale møteplasser for enkeltmennesker, lag/foreninger og det offentlige. Sentralene finnes over hele landet og har som mål å nå ut til brede lag av befolkningen. Frivilligsentralene skal være lokalt forankret og utvikles av de som er knyttet til sentralen. Frivilligsentralene formidler kontakt med tradisjonelle frivillige aktører og er kreative sentre for nye former for frivillighet. Mangfoldet av aktiviteter er stort og varierer ut i fra lokale forutsetninger og behov.

Lenvik Frivilligsentral er en inkluderende og entusiastisk arena på tvers av etnisk opprinnelse og generasjoner. Sentralen tilbyr aktiviteter og bistand til eldre, mennesker med nedsatt funksjonsevne, psykisk utviklingshemmede, asylsøkere, flyktninger og barn.

Handlingsplanen

Handlingsplanen i frivilligmeldingen er bygget opp rundt hovedmomentene vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel.

Økonomiske midler har vært sterkt begrenset i nåværende kommunestyreperiode. Arbeidet med å utvikle kommunen vil skje innenfor de økonomiske rammene kommunen står ovenfor, og handlingsdelen til kommunen skal være og er realistisk og nært knyttet til den økonomiske planleggingen og budsjetteringen.

Kulturmidler	Arbeide for å gjeninnføre kulturmidler til: <ul style="list-style-type: none"> • Barn og unge, • øvrige lag og foreninger • driftsmidler til kulturbygg 	
Kultur, barn og unge	Støtte ungdom som satser på kultur	Tiltak: kulturstipend
	Øke dekningsgraden i kulturskolen	

Skape gode fritidstilbud med større bredde. Alle barn deltar i velferds- og aktivitetstilbud ut i fra behov.	Videreutvikle og videreføre utstyrsbanken	
	Videreutvikle og videreføre rockeverksted	
	Videreutvikle og videreføre Actionuka	
	Bedre samarbeid mellom det offentlige og private lag og foreninger	

Folkehelse, idrett og friluftsliv	Flere merkede turstier og ivaretagelse av eksisterende turstier	Tiltak: Øke tilskudd til løypemerking og løypetilrettelegging
	Bedre informasjon om turløyper og friluftsområder	Tiltak: Infobrosjyre, kart om turløyper og friluftsområder
	Støtte ungdom som satser på idrett	Tiltak: idrettsstipend
	Arbeide for å øke de kommunale anleggsmidlene	